

VILÁGOSSÁG

Takáts Lajos
 nemzetiügyi miniszter
 nagyhorderejű
 kijelentése
 az Alkotmány-
 tervezet
 módosításáról

KOLOZSVAR,
 1948 április 13, kedő

A MAGYAR NEMZET SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
 86. szám

Elhangzott az első magyar beszéd a Nagy Nemzetgyűlésen Egyöntetű lelkesedéssel szavazták meg általánosságban az új Alkotmányt a munkásság, földművesség, értelmiség és a katonaság valamint a nemzetiségek képviselői

BUKAREST. — (Agerpres.) A Nagy Nemzetgyűlés szombat délelőtti ülésén, amelyen Serban Ioan aelnök elnököl, folytatták az Alkotmánytervezet általános vitáját.

Elsőnek Teodoroff Milos, a Szláv Kultúr Szövetség és a romániai szláv nemzetiség egyetemének nevében üdvözölte örömmel az alkotmánytervezetet. Hangsúlyozta, hogy a romániai szláv lakosság az első vonalban áll a Román Népköztársaság politikai megerősödésének és gazdasági helyreállításának érdekében folyó munkában, mert tudatában van, hogy a Román Népköztársaság valóban a dolgozók igazi hazája lett.

Vállalják a többtermé- lést a petróleumipari munkások

Tabarca Ion képviselő utalt arra, hogy a Frahova-völgyének petróleumipari munkássága háttérben lelkesezővel fogadta az alkotmánytervezetet. Rendíthetetlenül bizva abban, hogy a Népköztársaságban a dolgozók munkájának meg lesz az eredménye, Tabarca képviselő a következőket mondta:

— Még az eddiginél is több petróleumot és benzint termelünk az ország részére, még az eddiginél is több petróleumipari terméket, hogy felvirágoztassuk és megerősítsük a mi népköztársaságunkat és ezzel megvalósítsuk a mi jobb életünket is.

Popper Maximilian dr. professzor beszédében hangsúlyozta, hogy az ország zsidó lakossága egy emberként fogadta el az új alkotmányt, majd így folytatta:

— A Demokrata Zsidó Bizottság nevében, amely az egész zsidó lakosság képviselője, bejelentem, hogy a romániai zsidó lakosság teljes erővel dolgozik és küzd a demokratikus országunk felvirágoztatása érdekében és bejelentem, hogy teljes meggyőződéssel és szeretettel elfogadjuk és megszavazzuk ezt az alapvető törvényt.

A földműves nem lesz többé az urak politikai játékszere

Agiu Constantin államtitkár a dolgozó földművesek nevében szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy az Ekés Frontba tömörült földművesek szaktitka azt a szegyenletes hagyománnyal, amikor a földművesség a polgári pártok és a nagybirtokosok politikai sakchuzásainak játékszere volt. A földművesség csatlakozott a dolgozó munkásosztályhoz, hogy kivívja az egész nép szabadságát és megvalósítsa a demokratikus rendszert.

— Rendíthetetlenül bizva a fizi-

kai és szellemi dolgozók teremtő erejében és azzal a mély meggyőződéssel, hogy a mi fiatal demokráciánk eddig megvalósított

eredményei népünk javára a jövőben fokozódni fognak, a dolgozó földművesek képviselői utján lelkesedéssel és őszinte hűséggel szavazzák meg a Román Népköztársaság alkotmányát, — mondotta az államtitkár.

Teclu Jacob tábornok a hadsereg nevében köszönetet mondott, hogy az alkotmány a haza megvédését minden állampolgár részére kötelezővé teszi, minden állampolgár becsületbeli kötelességévé.

Stoia Coman a köztisztviselők, Bran Iohana a román földműves-asszonyok, Constantiu Ioan a mérnökök és műszaki emberek nevében szólalt fel, majd Alexa Augustin, Kolozsvár munkásképviselője mondotta el beszédét az alkotmánytervezet általános vitájában.

Vass Márton: A magyar földművesek vállalják a munkát!

Vass Márton, az EMGE elnöke a magyar földművesek nevében nagy figyelem közben mondotta el alábbi beszédét:

— A magyar földművesség — a román földművességgel együtt — a legnagyobb lelkesedéssel fogadja a Román Népköztársaság alkotmánytervezetét. A múlt rabzolga-alkotmányát mi nem ismerjük, nem ismertették velünk a tegnapi urak, de azt érezhettük saját bőrünkön, tapasztaltuk, hogy nem a nép alkotmánya, nem a mi alkotmányunk volt.

— A régi alkotmány szerint nekünk nem voltak jogaink, megtiltotta nekünk, hogy anyanyelvünkön tanuljunk, míg az új alkotmány biztosítja erre a jogot. Ez az ország nem a mi országunk volt, hanem a kizsákmányolóké,

tökéseké, uraké, — román és magyar kizsákmányolóké egyaránt. Mi csak a terhet viseltük, mi csak dolgoztunk és izzadtunk, de nem volt jogunk beleszólni az ország sorsának intézésébe. Mi csak adót fizettünk, de nem szólhattunk bele, hogy mire fordítják azokat a nagy összegeket, ami a mi befizetett garasainkból gyűlt össze.

— Emek a demokrata országunk terheit örömmel viseljük. Örömmel megtartjuk és bevetjük a földet, mert ebben az országban a hatalom a miénk: a népe, a földművesé, az ipari munkásé és a haladó értelmiségé, s a miénk munkánk gyümölcse. A munkásosztály segítségével uraljuk a földet, amelybe beleakasszuk ekénket és a Román Népköztársaság biztosítékot nyújt nekünk, hogy soha ezt a földet tőlünk senki el ne vehesse.

— A múltban azt mondták nekünk, hogy hazánk agrárország, de kevés gondot fordítottak a mezőgazdaságra és mireánk, földművesekre. A tegnapi gazdák által létesített szövetkezetek nem a mi szövetkezetek voltak, nem adták meg a lehetőséget, hogy fejlesszük mezőgazdaságunkat. Az új alkotmánytervezet nem előszűkít meg azzal, hogy a föld azé, aki megműveli, hanem megvédi a veresékes munkáinkból származó tulajdonunkat, elősegíti a támogatja falusi szövetkezeiteinket. Istolákat ad nekünk, gondoskodik egészségünkről, hogy ki emelkedhessünk a falu eddigi elmaradottságából.

— Mi földművesek — nemzeti-ségre való tekintet nélkül — örömmel fogadjuk azokat a jogainkat is, amelyeket az Alkotmány tervezete biztosít számunkra. A múltban ezek a jogok eddig csak papíron voltak meg, most pedig szabadon választhattunk, nem hallgatva semmi másra, csak lelkiismeretünk szavára. Most tagjai vagyunk a Nagy Nemzetgyűlésnek, részt veszünk hazánk vezetésében. Ezentúl a mi gyermekeink is lehetnek tudósok, technikusok, atlék, hogy szegyenleni kelljen nekük azt, hogy az ő szüleik földművesek.

— Büszkén vállaljuk azt a kötelezettséget is, hogy megvédjük az országot, mely a mi hazánk. A múltban a mi finink idegenkedtek a katonai kötelezettség teljesítésétől, mert a régi hadseregben finink kiképzés nélkül maradtak, csak a fizt urak szolgái voltak, vagy egyszerű munkások. Most büszkék lehetünk arra, hogy a mi gyermekeink a Román Népköztársaság katonái. (Elnök taps.)

— Részt veszünk a jövő néptanácsalban, melyek tisztán képviselik annak az elnök a gyakor-

lását, hogy a hatalom, — még a helyi is — a népe, a néptől ered. Az Alkotmánytervezet a mi tervezetünk. Igyekezünk, hogy a mun-

kánkon keresztül méltók legyünk az új alkotmányhoz. Dolgozni fogunk sokat, minél többet és minél jobban, mert tudjuk, hogy magunknak dolgozunk. Igyekezni fogunk minél többet termelni, hogy — szövetségeseink, a munkásosztály vezetésével — kivesszük részünket az országnak a felvirágoztatásából, mint ahogy eddig is kivettük a részünket a népi demokratikus erők harcából, amelynek magasatos eredménye a Román Népköztársaság új alkotmánya is.

— Eljen az új alkotmány! — fejezte be nagyhatású beszédét Vass Márton, a magyar földművesek nemzetgyűlési képviselője.

Nyilas Iona magyarul szólott

A magyar földműves-asszonyok képviselőjében Nyilas Iona mondott beszédet az alkotmánytervezet általános vitájában. A színes kalotaszegi öltözetű földműves-asszony nyugodtan, bátran lépett fel az emelvényre és magyar nyelven mondotta el beszédét. Ez volt az első eset Romániában, hogy törvényhozó a képviselőházban saját anyanyelvén fejtette ki véleményét a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatról.

Az új alkotmányt még általánosságban sem szavazta meg még akkor a Nagy Nemzetgyűlés, és ime, az ország alaptörvényének elve máris gyakorlatilag érvényesült a Nagy Nemzetgyűlés teljes ülésén. Kell-e ékezebb bizonyíték a nemzetiségi egyenjogúság, az anyanyelv szabad, korlátlan használata jogának szemléltetésére? A demokratikus, haladó szellem maradéktalan érvényesülésének jelentős határköve és döntő bizonyítéka, hogy 1948 április 10-én a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésén hivatalosan is elhangzott az első magyar nyelvű felszólalás. Es ezen senki sem ütökölt meg.

A régi földesuri-tökés kormányok idején vihar tört ki a képviselőházban, ha a nemzetiségi képviselők anyanyelvükön szólaltak fel, holott a jogukat tételes törvény biztosította részükre. A magyarvistai földműves-asszony beszédét még a magyar szót nem értő képviselők is türellemmel és figyelemmel hallgatták meg, mert valamennyien demokraták és tiszteletben tartják a legalapvetőbb emberi jogot, az anyanyelv használatának jogát.

— Nagyon örülök — kezdte beszédét Nyilas Iona —, hogy személyesen itt lehetek ezen a napon, Önök között. A múlt keserű tapasztalataim keresztül jutottunk ideig. Mi asszonyok hoztuk a legnagyobb áldozatot a múlt háborúban, mi szenvedtünk a legtöbbet. Felmunkált férjeinket és testvéreinket rabolták el tőlünk a fasiszták, de reményünket nem veszítettük el és megkezdtuk a munkát már a romok eltakarításánál. Láttuk, amikor a fasiszták házaikat, hidjaikat levegőbe röpítették. Ezeket újra kellett építeni. Mi is részt vettünk a felépítésben és még nagyobb erővel fogunk dolgozni gyermekeink jövőjéért.

— Nagyon boldog voltam, amikor Gheorghiu-Dej miniszter, a javaslat előadója bejelentette, hogy az alkotmány nekünk, dolgozó asszonyoknak is egyenlő jogokat biztosít ebben az országban.

— Most látjuk szemünk előtt megvalósítani mindazt, amiről 20 éven keresztül beszéltünk és amit ért harcoltunk. Itt látjuk együtt az értelmiséget, munkást és földművesképviseelőket. Jövőnk tehát magunktól függ.

— Örvendünk, hogy az új alkotmány a múlt törvényeit elszűri. A múlt maradjon a múlté, a jelen a miénk, a jövő a gyermekeinké. Ha tudunk a múltban rabzolgáshozra dolgozni másokért, még jobban fogunk dolgozni a jövőben önmagunkért, gyermekeinkéért!

— Minden erőnkkel támogatni fogjuk kormányunkat! Mi magyar asszonyok olyan gyermekeket fogunk nevelni, akik a független Román Népköztársaság büszkeségével lesznek.

— Mi földműves nők és férfiak megszavazzuk az alkotmányt!

Néhány szót szólott románul — lelkes taps közepette — majd a Román Népköztársaság és a román-magyar barátság éltetésével fejezte be beszédét, amely viharos tetszést aratott.

A Nagy Nemzetgyűlés, ma, április 12-én, hétfőn délelőlt 10 órákor megkezdte az alkotmánytervezet részletes vitáját, szavazati kérdései tárgyalását és megszavazását.

RÁDIÓ MŰSOR

RÁDIÓ ROMÁNIA ES RÁDIÓ BUKAREST MŰSORA:

Április 13-án, kedden: 6 óraker: Pontos időjelzés, hírek, román népzene. 6.30: Zeneegyeleget. 7: Hírek összefoglalása. 7.45: Kiseb zeneművek. 13: Vizállás-jelentés, közlemények, munkászene. 13.05: Szórakoztató zene. 13.25: Sajtószemle. 13.30: Budapesti Ioni zenekara játszik. 13.55: Közlemények. 14.00: Hírek. 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: Tézisde jelentés. 15.02: Műsorismertetés. 18.00: Rainier Joe zenekara játszik. 18.45: Kulturkrónika. 19.00: A rádió zenekara játszik, majd hírek. 20.15: Rádióegyetem. 20.20: Ana Telemacanu operadráma énekel. 21.00: Színházi est. 22.00: Hírek. 22.15: Hírek orosz nyelven. 22.20: Sport-híradó, közlemények. 22.30: Nagy énekesek, nagy zeneszerzők. 23.30: Hírek. 23.35: Esti hangverseny.

Április 14-én, szerdán: 6 óraker: Hírek. 6.30: Szórakoztató zene. 7: Hírek. 7.20: A Vörös Hadsereg énekkara énekel. 7.30: Közlemények. 7.33: Operaszemle. 13.03: Balettzene. 13.25: Sajtószemle. 13.30: Virginea Nagulescu zenekara játszik. 14: Hírek, közlemények. 18: Cires Nicolae zenekara játszik. Corneli Gheorghiu énekel. 18.45: Kulturkrónika. 19: Szimfonikus zene. 19.45: Doina és erdélyi zene. 19.50: Ifjúsági óra. 20: Hírek. 20.20: A rádió énekkara énekel Dumitru Botz karnagy vezetésével. 21: Szomszédunk: Bulgária. 21.25: Román zene. 22: Hírek, sport-hírek, közlemények. 22.30: Megemlékezés Csajkovszkijról, bemutató szerzemények. 23.30: Hírek, utána könnyű és román zene.

Április 15-én, csütörtökön: 6 óraker: Hírek, utána munkás- és román zene. 7: Hírek összefoglalása. 7.15: Orosz nyelvű híradás. 7.33: Könnyű román és szovjet zene. 8: Hírek bolgár nyelven. 13: Vizállásjelentés. 13.25: Sajtószemle. 13.30: Dimitrescu Sorbea zenekara játszik, utána közlemények. 14: Hírek. 14.57: Időjárásjelentés, műsorismertetés. 18.00: Lenin áprilisi tézisei és azok jelentősége a világtörténelemben. Szovjet zene, utána népdalok. 18.45: Kulturkrónika. 19.55: Szimfonikus hangverseny. 20.00: A rádió szimfonikus zenekarának hangversenyét közvetítjük az Ateneul Romanból. A szünetben rádióegyetem. 22: Hírek, utána hírek orosz nyelven, sport-híradó, közlemények. 22.30: Mariana Parica és Jean Farnico hangversenye. 23.05: Modern román versek, majd román zene. 23.30: Hírek és zene.

Április 16-án, pénteken: 6 óraker: Pontos időjelzés, hírek, munkás- és román zene. 7: Hírek összefoglalása. 7.15: Hírek orosz nyelven, utána könnyű zene és közlemények. 13: Vizállásjelentés, közlemények, munkászene. 13.25: Sajtószemle és közlemények. 14: Hírek, közlemények. 18: Gyermek órája. 18.45: Kulturkrónika. Schilleri Eugen mozikrónikája. 19: Zongorahangverseny. 19.30: A „Carmen” közvetítése az Operából. 22: Hírek, orosz nyelvű híradás, sportkrónika, közlemények. 23.30: Hírek, utána könnyű zene.

Április 17-én, szombaton: 6 óraker: Pontos időjelzés, hírek, utána munkás- és román zene. 7: Hírek összefoglalása, hírek orosz nyelven, könnyű zene, közlemények. 13: Vizállásjelentés, hírek. 13.05: Victor Predescu zenekara játszik, utána sajtószemle. 14: Hírek, közlemények. 14.25: A hadsereg órája. 15: Időjárásjelentés. 18: Costica Dinicu zenekara játszik. 18.45: Kulturkrónika. 19.00: Táncczene. 19.30: Hangverseny a Studióból. 21: Krónika a belföldi eseményekről. 21.40: Hegedűverseny. 22: Hírek, hírek orosz nyelven, sport-híradó, közlemények, táncczene. 23.30: Hírek.

Április 18-án, vasárnap: 7.30: Pontos időjelzés, hírek. 7.45: Hírek orosz nyelven, utána közlemények és reggeli zene. 8.15: Hírek magyar nyelven. 8.45: Gyermek órája. 9.45: Istentisztelet közvetítése a patriarchoi templomból. 11: Szimfonikus hangverseny közvetítése az Ateneul Romanból. 13: Közlemények. A falu órája. 14: Hírek, sajtószemle, közlemények. 15.13: A vonós zeneszerek szakszervezete zenekarának hangversenye. 16: Szakszervezeti óra. 17.30: Erdékesek a Szovjetunióban. 19: Teodor Sibiceanu és társulatának szindarabja. 19.30: Hírek, a rádió egyetem és könnyű zene. 20: A rádió énekkara énekel. 20.30: Asszonyok órája. 20.55: Sport-híradó, utána zene. 22: Hírek, hírek orosz nyelven, sport-híradó, közlemények, könnyű zene. 23.30: Hírek, utána zene.

A Rádó Románia az 1893 méteres, a Rádó Bucaresti a 364,5 méteres, a Románia Libere pedig a 48,3 méteres hullámhosszon hallható

A Rádó Romania Libere a 48,3 méteres hullámhosszon 19.30 óraker orosz nyelven, 20 óraker németül, 20.30 óraker franciául, 21 óraker pedig angol

nyelven sugárz a külföld részére híreket.

A reggeli és esti híradás a „Radio Romania” 1830 méteres hullámhosszán, míg a déli adás a „Radio Romania” Libere 41 méteres hullámhosszán történik.

Kedd reggel: Hírek, riport, színes hírek. Délután: Hírek, lapszemle, időjárásjelentés. Este: Asszonyok órája keretében anyák iskolája, riport egy bukaresti szövögyárból, vers.

Szerdán reggel: hírek, erdélyi lapszemle. Délután: Hírek. Szász István: Erdélyi sajtóvélemény. Este: Riport a bukaresti „Metallo Globus” gyárból. Rádó Barátok-Köre.

Csütörtökön reggel: Hírek, Nagy Csaba könyvismertetése. Délután: Hírek, újjáépítési híradó, időjárás-jelentés. Este: Beszámoló a diák-kongresszusról, kulturkrónika, sport-hírek. „Egy perc a lányoknak.”

Péntek reggel: Hírek, szovjet negyedóra. Délután: Hírek, lapszemle, időjárásjelentés. Este: Belpolitikai szemle. Solymos Iván dr. jogi és pénzügyi tanácsadója.

Szombat reggel: Hírek. Dános Miklós beszélget egy magyar képviselővel. Délután: Hírek. Asszonyok negyedórája. Este: Gyermek-óra keretében hangjáték: „Az elvarázsolt buzaszem.” Gyermek-posta.

Vasárnap reggel: Hírek, kulturpost, színes heti műsor. Délután: Színes heti híradó. Gyermeknegyedóra.

A reggeli adás hétköznap 6 óra 30, délután 14 óra 30, este pedig 19 óraker történik. Vasárnap reggel 8 óra 15, délben pedig 6 óraker történik.

BUDAPEST I. (549,5 méter)

5.30: Hajnali muzsika. Hanglemek. 6.30: Falurádió. 6.45: Reggeli torna. 7.00: Hírek, műsorismertetés. 9.55: Áttelepítési kormánybiztosság közleményei. 10.00: Hírek. 12.00: Harangszó, hírek. 14.00: Hírek. 15.15: Rádióiskola. 15.55: Műsorismertetés. 17.00: Hírek. 20.00: Hírek, sport-hírek. 20.20: Hírek és krónika oroszul. 22.00: Hírek. Mit hallunk holnap? 0.10: Hírek és krónika franciául. 0.20: Hírek és krónika angolul.

BUDAPEST II. (280,9 méter)

21.00: Hírek.

HETFO, április 12.

16.40: Petőfi kora: Tóth Gáspár magyar szabó. Lestyán Sándor előadása. 17.10: A Hadifogoly híradó rádióközleményei. 17.15: A Vöröskereszt közleményei. 17.30: Sziv küldi szívnek szívesen. 18.00: A szomszéd-ság nevében. „A fejsze”, Rádiójáték. Mihail Sadoveanu regényéből feldolgozta Ana Marcu. Románból fordította Makka László dr. Rendező Körmöczy László dr. Személyek: Lipán Viktória — Szabó Margit; Gyuri, fia — Horváth Ferenc; Jorgu, korcsmáros — Baló; Mária, felesége — Hegedűs Mária; Makovoj, korcsmáros — Sugár Lajos; Bogza juhsgazda — Bihari; Kucuj, a cimborája — Maklári János; Vésárkapitány — Misket; Pán — Szigeti; — Történik a hegyekben, Erdély és Moldva határvidékén. 18.45: „Háromnegyedóra jazz”. 19.30: A Falu Hangja. Épül a Duna—Tisza-csatorna. K. Nagy Magda riportja. 20.30: „Magyar muzsika”. A Rádiózenekar játszik, vezényel Várnai Péter. 21.30: Hangos Híradó. 21.55: Olympiai híradó. 22.25: Magyar nóták. Hanglemek. 22.55: A Hadifogoly Híradó rádióközleményei. 23.00: Szerelm dalban elbeszélve. Szenes Iván vídám csevegése. 23.30: Saljanin-lemek halálának 10. fordulóján. 0.30: Hírek eszperantó nyelven.

KEDD, április 13.

7.20: Reggeli zene. Hanglemek. 8.00: A mai bejelorusz írodalom. 8.15: Hanglemek. 8.30: Izraelita vallásos félóra. 9.00: Operarészletek. 12.15: Bor Kálmán szalonegyüttese játszik. 13.00: Olaszországi választások előtt. 13.15: Lukács Eva énekel, Halmosné Owyll Margit zongorázik. 14.10: Batza és a pesti magyar színház. 14.25: Régi szép magyar dalokat énekel R. Albert Erzel. 14.45: Szövetkezeti negyedóra. 18.00: „Megtörténtünk a csak beszélünk.” 18.10: Mai magyar orgona-muzsika. 18.40: Régi és új orosz mesék, Pécsi Blanka előadásában. 17.10. A Hadifogoly Híradó rádióközleményei.

17.15: A Vöröskereszt közleményei. 18.00: A Zeneművészek Szakszervezetének műsora. 18.45: „Szabad Föld” tavaszi vasárnapok. 19.00: A Postászenekar játszik. 20.15: Mendelssohn: „Eliás — oratorium”. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből. 21.10: Hírek és krónika oroszul. 22.05: Hírek. Mit hallunk holnap? 22.30: Magyar nóták. Miskolci Jónás Géza cigányzenekara. 23.00: „Orosz zene”.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Mészáros Gyula jazzegyüttesével játszik és énekel. 18.00: Egy perc története. 18.40: Könnyű dallamok. Hanglemek. 19.00: Alexej Novihov-Priboj; Fickó c. elbeszélése. 19.20: Zenekari művek. 19.45: Világhíradó. 20.00: Saját dolgozása jazz-művek. 20.30: A Rádó szabadegyeteme. 21.15: A kíváncsi mikrofon. 21.30: Magyar nóták. 22.15: Kamarazene. Hanglemek.

SZERDA, április 14.

BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene. Hanglemek. 8.00: A reuma népbetegség. 8.15: Délelőti muzsika. 12.15: Zsámboky Miklós gondolkázik. 12.45: Négy nő, négy gyár anyja. Palotai Boris riportja. 13.00: A házi-együttes játszik. Közreműködik Bán Ibolya (ének). 14.10: Vörösmarty lázadása. 14.30: Ifjúsági énekkarok. A Pedagógusok Szakszervezetének műsora. 16.00: Vidám zenés rádióiskola. Összeállította ifj. Kövály György. Közreműködik: Fekete Miklós és Fekete György. 16.30: Bartók: Román népi táncok. (Hegedű: Jehudi Menuhin). Hanglemek. 16.40: Szerelmi vallomások egy országról. 17.10: A Hadifogoly Híradó rádióközleményei. 17.15: A Vöröskereszt közleményei. 17.40: Szakszervezeti tanácsadó. 17.55: Szakszervezeti híradó. 18.00: A szabadság versei. III. 18.15: Jazzmuzsika. Hanglemek. 18.30: A Rádiózenekar játszik. Vezényel: Somogyi László. Közreműködik: Kadosa Pál, Jámber László és a Budapesti Kórus. 19.15: Hangos Híradó. 19.30: A Falu Hangja. 20.30: Hét szemle. Szerk. Gyöngyösi Nándor. 21.00: Előadás a Studióban: „Trónfosztás”. Történelmi rádió-riport. Irta: Békés István és Koródi Miklós. Zenéjét összeállította Ránki György. Rendező: Körmöczy László dr. 21.45: Időszervi kérdések. Kassai Géza előadása. 22.25: Báthy Anna és Rösler Endre énekel. 23.00: Orosz dalok szárnyán. 23.30: Táncczene. 0.30: Hírek eszperantó nyelven.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Hanglemek. 18.00: Hangos Híradó. 18.20: „Negyven perc Itáliában”, Bánóczy Dező dr. hangképsora. 19.00: A Falu Hangja. 19.30: Művészelemek. 20.30: Művészelemek. 20.30: A Rádó szabadegyeteme. 21.15: Sziv küldi szívnek szívesen. 22.15: Esti szórakoztató muzsika. Hanglemek.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Hanglemek. 18.00: Hangos Híradó. 18.20: „Negyven perc Itáliában”, Bánóczy Dező dr. hangképsora. 19.00: A Falu Hangja. 19.30: Művészelemek. 20.30: Művészelemek. 20.30: A Rádó szabadegyeteme. 21.15: Sziv küldi szívnek szívesen. 22.15: Esti szórakoztató muzsika. Hanglemek.

CSÜTÖRTÖK, április 15.

BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene. Hanglemek. 8.00: Mivel foglalkoznak ma a matematikusok. 8.15: Hanglemek. 8.30: Katolikus vallásos félóra. 9.00: Zenekari művek. 12.15: Horti Hilda énekel, Lengyel Attila zongorázik. 13.00: Van Dyck képei. 13.15: A házi-együttes játszik. 14.10: Magyar nóták. 16.00: Hogyan született a dalom? 16.30: Gyermekrádió. A Rádó Gyermekujás műsora. 17.10: A Hadifogoly Híradó rádióközleményei. 17.15: A Vöröskereszt közleményei. 18.00: Dunavölgyi híradó. 18.30: Magyar nóták. Hanglemek. 18.45: Regény a sarkvidékről. 19.00: „Április eső”. Gyárfás Miklós összeállítása. Közreműködik: Ruttkay Éva, Benkő Gyula és Pataki Miklós. 19.45: Közvetítés a Magyar Színházról: „Tavaszi hangok”. 20.35: Hírek magyar és oroszul. 21.55: Hírek. 22.50: Esti zene.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Szabó Géza jazzegyüttese. 18.00: Schubert: Pisztráng útós. 18.40: Jazzkedvelők iskolája. 19.00: A Falu Hangja. 19.30: Könnyű zene. 19.45: A regény születése II. 20.00: Táncczene. Hanglemek. 20.30: A Rádó szabadegyeteme. I. Világkikötő: Vladivosztock. dr. Haltenberger Mihály egy. rk. tanár előadása. 2. Nagy-Budapest városi része:

Tabán, Viziváros, Obuda, Granasztói Pál előadása. 21.15: „Örökké”. 22.00: Mesterek muzsikálnak.

PÉNTEK, április 16.

BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene. Hanglemek. 8: Ehető mérges gombák. 8.15: Délelőti zene. 12.15: Könnyű zene orgonán. 12.40: Francia író — orosz muzsika. 13.00: Korunk zenéje. „Neoklasszicizmus”. 14.10: Sajtóudomány és sajtó kiállítás. 14.20: Horvay Erzsébet Kreisler műveiből hegedül. Ladányi Ilona koloraturkereskedő énekel. 16.00: Verbunkós zene Rác Zsiga cigányzenekara. 16.40: Forradalmi riportok 1849-ben. 17.10: A Hadifogoly Híradó rádióközleményei. 17.15: A Vöröskereszt közleményei. 17.30: Sziv küldi szívnek szívesen. 18: Munkásénekar. 18.30: Hangos Híradó. 19.00: „Egy dáma, két király”. Zenés tavaszi kaland egy illatszerveletben. Irta Szász Péter. Közreműködik a házi-együttes. Rendező: Kiszely Gyula. Személyek: Mercadier — Kovrig; A gróf — Raffay Erzsé; Napoleon — Pogány; Ponponette — Péczely. 19.45: A Falu Hangja. 20.30: A Rádiózenekar játszik. 22.25: Magyar nóták. Hanglemek. 22.45: Küllgyi negyedóra. 23.00: Róosz Emil szalonzenekara játszik. 0.30: Hírek eszperantó nyelven.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Hanglemek. 18: Kalandosok a zenetörténelemben. 20.15: Hangos heti sport-híradó. 20.30: A Rádó szabadegyeteme. 21.15: A kíváncsi mikrofon. 21.30: Zenés percek. Rác György hanglemekre. 22.30: Zenekari muzsika.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Hanglemek. 18: Kalandosok a zenetörténelemben. 20.15: Hangos heti sport-híradó. 20.30: A Rádó szabadegyeteme. 21.15: A kíváncsi mikrofon. 21.30: Zenés percek. Rác György hanglemekre. 22.30: Zenekari muzsika.

SZOMBAT, április 17.

BUDAPEST I.

7.20: Reggeli zene. Hanglemek. 8: 600 éves a prágai egyetem. IV. Károlytól — Benes Eduárdig Hayn Kornél előadása. 8.15: Délelőti zene. 12.15: Könnyű muzsika. Hanglemek. 12.45: Bécsi egyetlen ifjak száz év előtti látogatása Budapesten. 13.00: Dékány Béla hegedül, Fülöp Tamás zongorázik. 14.10: Mi maradt meg a Margitsziget emlékéből. 14.30: Magyar nóták. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. Agoston Julia és Markos Kálmán énekel. 15: Az ifjúság hangja. 16.00: Tár bérlet. Egy rádiócsalád élete. 16.15: Rózsa Miklós: Részletek a Spellbound c. film-ből. Vezényel a szerző. Hanglemek. 16.30: Gyermekrádió. 17.10: A Vöröskereszt közleményei. 17.25: A Dolgozó Kulturálismozgalmának műsora. I. A munkásigazgató. Vigjáték. Orosz eredetű fordította Határ Győző. Személyek: Alexej Klumkesz szövetségi tisztviselő — Szendrő József; Zinaida Livovna — Görög Ilona; Szergej Muñij, Klumkesz barátja — Rozsos István; Szeratma Szjemenovna, felesége — Ruttkay Éva; Zlatka — Barta Mária; Kuncsik, kocsis — Bárony István; Gyári ügyelet — Győző László. — II. Munka és kultúra. Beszélgetés Pál Juliával, a Vegyipari Szakszervezet kulturálisrával. 18: Magyar muzsika. Költők hangja a századokon át. Szerkeszti Képes Géza. Zenéjét összeállította: Tamásy Zoltán. Egy világcsavargó a 17. században.

BUDAPEST II.

7.20: Reggeli zene. Hanglemek. 8: 600 éves a prágai egyetem. IV. Károlytól — Benes Eduárdig Hayn Kornél előadása. 8.15: Délelőti zene. 12.15: Könnyű muzsika. Hanglemek. 12.45: Bécsi egyetlen ifjak száz év előtti látogatása Budapesten. 13.00: Dékány Béla hegedül, Fülöp Tamás zongorázik. 14.10: Mi maradt meg a Margitsziget emlékéből. 14.30: Magyar nóták. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. Agoston Julia és Markos Kálmán énekel. 15: Az ifjúság hangja. 16.00: Tár bérlet. Egy rádiócsalád élete. 16.15: Rózsa Miklós: Részletek a Spellbound c. film-ből. Vezényel a szerző. Hanglemek. 16.30: Gyermekrádió. 17.10: A Vöröskereszt közleményei. 17.25: A Dolgozó Kulturálismozgalmának műsora. I. A munkásigazgató. Vigjáték. Orosz eredetű fordította Határ Győző. Személyek: Alexej Klumkesz szövetségi tisztviselő — Szendrő József; Zinaida Livovna — Görög Ilona; Szergej Muñij, Klumkesz barátja — Rozsos István; Szeratma Szjemenovna, felesége — Ruttkay Éva; Zlatka — Barta Mária; Kuncsik, kocsis — Bárony István; Gyári ügyelet — Győző László. — II. Munka és kultúra. Beszélgetés Pál Juliával, a Vegyipari Szakszervezet kulturálisrával. 18: Magyar muzsika. Költők hangja a századokon át. Szerkeszti Képes Géza. Zenéjét összeállította: Tamásy Zoltán. Egy világcsavargó a 17. században.

Az Allami Magyar Színház és Opera

közleményei

Hétfőn este Molière nagy sikerrel felújított ragyogó vigjátékát, a „Tartuffe”-ot játsza a színház a szervezeti munkásság részére, míg keddtől kezdve újabb a gyönyörű Strauss melódiákból összeállított operett, a „Kék Duna” van műsorán. Az elmúlt héten este 8 órára nagy tevésséssel játszott a zenés együttes est a sok humorral fűszerezett, kedves meséjű operettet, amelyben Sallay Margit, Egyed Joli, Bereczky Magda, Szentes Ferenc, Szendrey Miklós, Sugár Jenő, Körmöczy Ilona, Sebestyén Péter és Hevesi Miklós játszik a darab főbb szerepeit, de a kisebb szerepek is a legjobb kezeltben vannak úgy az énekeknek, mint zenei formák méltó felújítását. Külön nagy sikere van Szabó Zoltán szép baléti-jének, amelyet Szabó Zoltán és Tóth István játszik a balétkar élén. Szabó György újszerű, ötletes színpadképei annak művészi keretét a „Kék Duna”-nak.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:

ÉS OPERA MŰSORA:

Hétfőn este fél 8 óraker: Tartuffe. Előadás a szervezeti munkásság részére. Kedden este fél 8 óraker: Kék Duna. Szerdán este fél 8 óraker: Kék Duna. Csütörtökön este fél 8 óraker: Kék Duna.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Április 12-én, hétfőn: Születés a szülőföldön. Vasárnap délután 4 óraker: Kék Duna. Este fél 8 óraker: Hűvösvölgy. Hétfőn este fél 8 óraker: Tartuffe. Előadás a szervezeti munkásság részére.

Szepe Csombor Márton, Közreműködik: Simonffy Margit, Gáti József, Gáti György, Rendező: Konkoly Miklós dr. 18.30: Dumitru népi játékok. 19.00: Indulatok a művészetben. III. 18.20: A Hurrikán énekegyüttes műsora. 19.45: A Falu Hangja. 20.30: Hanglemek. 21.00: Hangos Híradó. 22.25: Előadás a Studióban: „Szökésben”. Rádójáték. Tábori Pál regényéből írta Ispánki János. Rendező: Szász Károly. Személyek: Horst von Falkenau, SS tábornok — Szabó Sándor; Lelkiismeretének hangja — Gáti József; Peter Whitney, amerikai kapitány — Somló; Helena Fleming — Tasnády-Fekete Mária; Steel amerikai tábornok — Nagy Adorján; Irsa Eads, őrmester — Bárdi György; Anna — Bartha Mária; Franz — Bozók; Gruppenführer Obmann — Harcsányi; Ivan Kladnik — Krisztián; Telefonos — Szalay; Vámrör — Viola; Rádóbemondó — Garai. 23.15: Jazz-muzsika.

VASÁRNAP, április 18.

BUDAPEST I.

7.00: Reggeli zene. 8.00: Hírek, műsorismertetés. 8.20: Weber: Részletek a Bűvés vadász c. operából. 8.30: „Két híres nő”. 9.00: Katolikus vallásos félóra. 9.30: Evangélikus vallásos félóra. 10.00: Görögkeleti istentisztelet az Almássy-teri templomból. 11.00: Képek, szobrok, rajzok. 11.15: „A Biblia a századok zenéjében”. 12.15: Anyák öt perce. 12.20: Negyedóra az „Aranygyalomban”. 12.35: Szórakoztató muzsika. 12.55: Változatok egy témára. Markay Gusztáv összeállítása. Közreműködik: Szörényi Éva és Timár József. 13.15: Tabányi Mihály Pínochio jazzegyüttese. 14.10: Ünnepi hanglemek. 15.00: Nagy elbeszélők: Illa gyermekkor. Maxim Gorkij elbeszélése. 15.20: Tichatich Zdenka zongorázik. 15.45: Gábor Andor vesérmáni krónikája. 16.00: „Mikor én a delosmadárt hallgatom...” Magyar dalok magyar madarakról, versekkel és történetekkel. Irta és összeállította Killán Zoltán. Közreműködik: Vörös Sári és Varga Imre (ének), Oláh Kálmán cigányzenekara. 17.10: Magyar Parnasszus. A Rádó irodalmi folyóirata. Szerkeszti Kolozsvári Grandpierre Emil. Hanglemekkel. 18.00: Ünnepi levelek. Levélváltás a nagyvilággal. Vezeti Török Sándor. André Slegfried, a College de France professzora a háborúról és békéről. 18.20: A Falu Hangja. 19.20: Kálmán Imre operettjéből. Közreműködik: Patkós Irma, Angyal Nagy Gyula és a rendőrzenekar. Vezényel Bánfalvy Miklós. Részletek a „Zsuzsi kisasszony” és a „Chicago hercegéből”. 20.20: Karády Katalin énekel, Bródy Tamás zongorázik. 21.00: A Rádó hangja. 21.05: Totó-eredmények. 21.10: Előadás a Studióban: „Bolond Istók”. A Rádó házi-kabaréja. Összeállította Békés István. Konferál Darvas Szilárd. Rendező Körmöczy László dr. 22.30: Rádiónkét. 22.50: Dalok. 23.15: A házi-együttes játszik.

BUDAPEST II.

7.00: Reggeli zene. 8.00: Hírek, műsorismertetés. 8.20: Weber: Részletek a Bűvés vadász c. operából. 8.30: „Két híres nő”. 9.00: Katolikus vallásos félóra. 9.30: Evangélikus vallásos félóra. 10.00: Görögkeleti istentisztelet az Almássy-teri templomból. 11.00: Képek, szobrok, rajzok. 11.15: „A Biblia a századok zenéjében”. 12.15: Anyák öt perce. 12.20: Negyedóra az „Aranygyalomban”. 12.35: Szórakoztató muzsika. 12.55: Változatok egy témára. Markay Gusztáv összeállítása. Közreműködik: Szörényi Éva és Timár József. 13.15: Tabányi Mihály Pínochio jazzegyüttese. 14.10: Ünnepi hanglemek. 15.00: Nagy elbeszélők: Illa gyermekkor. Maxim Gorkij elbeszélése. 15.20: Tichatich Zdenka zongorázik. 15.45: Gábor Andor vesérmáni krónikája. 16.00: „Mikor én a delosmadárt hallgatom...” Magyar dalok magyar madarakról, versekkel és történetekkel. Irta és összeállította Killán Zoltán. Közreműködik: Vörös Sári és Varga Imre (ének), Oláh Kálmán cigányzenekara. 17.10: Magyar Parnasszus. A Rádó irodalmi folyóirata. Szerkeszti Kolozsvári Grandpierre Emil. Hanglemekkel. 18.00: Ünnepi levelek. Levélváltás a nagyvilággal. Vezeti Török Sándor. André Slegfried, a College de France professzora a háborúról és békéről. 18.20: A Falu Hangja. 19.20: Kálmán Imre operettjéből. Közreműködik: Patkós Irma, Angyal Nagy Gyula és a rendőrzenekar. Vezényel Bánfalvy Miklós. Részletek a „Zsuzsi kisasszony” és a „Chicago hercegéből”. 20.20: Karády Katalin énekel, Bródy Tamás zongorázik. 21.00: A Rádó hangja. 21.05: Totó-eredmények. 21.10: Előadás a Studióban: „Bolond Istók”. A Rádó házi-kabaréja. Összeállította Békés István. Konferál Darvas Szilárd. Rendező Körmöczy László dr. 22.30: Rádiónkét. 22.50: Dalok. 23.15: A házi-együttes játszik.

BUDAPEST II.

7.20: Reggeli zene. Hanglemek. 8: 600 éves a prágai egyetem. IV. Károlytól — Benes

Tíz ezres tömeg jelenlétében avatták fel

Marosvásárhelyt a Szovjet-Román Barátság Háza

Biztosítják a magyar nyelv használatát ott is, ahol a magyarság nem éri el a 30 százalékot

— jelentette be a népgyűlésen Takáts Lajos nemzetiségi miniszter

MAROSVASARHELY. (Tudósítónk telefonjelentése.) — Vasárnap avatták fel Marosvásárhelyen a Szovjet-Román Barátság Háza. A város főterén vasárnap délelőtt mintegy 10.000 főnyi tömeg jelenlétében Octav Livezeanu tájékoztatóügyi miniszter, dr. Takáts Lajos nemzetiségi miniszter, Camil Suciu vezértitkár, Stepanov Szergej, a Szovjetunió kolozsvári főkonzulja, Papadopol Kalimache, az ARLUS országos főtitkára, Traian Cerbu, a Cartea Rusa vezérigazgatója, valamint a marosfordamegyeli polgári és katonai hatóságok, a pártok, továbbá a szakszervezetek képviselői a város főterén gyűlést tartottak.

A gyűlés megkezdése előtt mintegy másfélórán keresztül tartott az ünnepi felvonulás. Ezután Octav Livezeanu tájékoztatóügyi miniszter mondott beszédet.

— Ez a Szovjet-Román Barátság Háza bizonyítja arra, — mondotta többek között — hogy a megye lakossága megértette, hogy a Szovjetunió barátsági, művelődési és ismeretszerzési szempontból példát mutatott Romániának arra, hogy milyen formában lehet és kell megoldani országunkban a nemzetiségi kérdést. A kormány hároméves munkájának eredményeképpen bebizonyult, hogy a Szovjetunió útmutatásán haladva, igazi, békés és építő munkát tudunk végezni.

Ezután a tájékoztatóügyi miniszter a szovjet-román barátsági szerződés jelentőségéről beszélt, majd méltatta a helyi vezetőség eredményes munkáját.

Octav Livezeanu miniszter beszéde után Takáts Lajos dr. nemzetiségi miniszter emelkedett szólétra.

Mindenekelőtt tolmácsolta dr. Groza Péter miniszterelnök üdvözlését. Majd részletesen foglalkozott a Szovjetunió által nyújtott segítséget jelentőségével és párhuzamot vont ez a segítség és a Marshall-terv közötti különbségével. A kormány eddigi munkásságáról szólva, a következőket mondta:

— Nekünk magyaroknak ebben a harcban igen nagy feladataink vannak. Az ország demokratizálásának lendületét meggyorsult, nekünk egy lépésre sem szabad lemaradnunk ebben az irányban. Nagyon sok tennivalónk van. A választások elhúttával csak sokan gondoltak. Most felekezeti iskoláink államosításának ügye áll az előtérben, a mi kulturánk előfeltétele. A reakció ismét munkába lépett. Mi tudjuk, hogy a felekezeti iskoláink a múltban nemzeti feladatot töltöttek be, ma azonban a helyzet megváltozott. Ma minden hatalom a nép kezében van. Ne féljünk tehát senki a magyar kultúrát, mert a kultúra felett a nép áll.

Ezután a nemzetiségi mi-

niszter az alkotmánytervezetben szereplő 30 százalékos nemzetiségi arányról beszélt.

— Alkotmánytervezetünk kimondja — mondotta ezzel kapcsolatban —, hogy mindazonok a vidékeken, ahol a más nemzetiségű lakosság eléri a 30 százalékot, az illető nemzetiség anyanyelvét a közigazgatásban és igazságszolgáltatásban szabadon használhatja. Bejelentem itt, hogy a parlament munkája során a parlament bizottság az erre vonatkozó szabást olyképpen módosította, hogy eltörli a 30 százalékot, de megmarad az elv és nem 30 százalék nemzetiségi többséget vesznek számításba az anyanyelv szabad használata tekintetében a közigazgatásban és igazságszolgáltatásban, hanem minden esetben a helyi körülményeket és adottságokat. Tehát igen sok esetben a 30 százaléknál kevesebb magyar anyanyelvű lakosságú vidéken is módosítják a magyar nyelvnek a közigazgatásban és igazságszolgáltatásban való használatára. Hogy azonban ezt a valóságban is megvalósíthassuk, a magyarságnak ki kell termelnie azokat az

erőket, azokat a tisztviselőket, akikkel betölthetjük a nekünk juttatott helyeket.

A nemzeti ügyi miniszter beszédét a sok ezerfőnyi tömeg óriási lelkesedéssel fogadta.

Ezután dr. Mera Anton, a megye főispánja a megye lakossága, dr. Antalfy Endre tanár a Szovjet-Román Társaság, Ciobariu Nicolai tábornok a hadsereg, Nagy Mihály tanácsnok a város lakossága nevében, Voica Leonide a RMP részéről üdvözölte a vendégeket. A marosvásárhelyi Szaktanács nevében Kókai Gyula mondott beszédet.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Szergej Stepanov kolozsvári szovjet főkonzul mondott beszédet.

— Mi nem akarunk háborút — mondotta —, mi nem akarjuk, hogy az anyák szeméből ismét folyjanak a még fel sem száradt könnyek. A békéért a szovjet miliónok áldozták életüket.

Ezután a Szovjet-Román Barátság Háza nagytermében rendezték meg a felavató ünnepséget, amelyen számos beszéd hangzott el.

A világ szabadságszerető népei

melly megvetéssel vették tudomásul a nürnbergi ítéletet, mellyel a Krup-Művek tisztegy vezérigazgatóját, a hírhedt náci halálgyárosokat felmentették.

Ezen a törvényszéknek nevezett komédián cinkosokként ülték egymással szemben a tömeggyilkos vádlottak és bírálk. A cinkos együttműködést végleges formába az ítélet öntötte, ártatlan bérálynoknak minősítve a véreskezű banditákat, hogy ezzel a felháborító ítélettel kiszolgálják a newyorki trüsztrők akaratát.

Az amerikai külpolitika önleplezéseinek művét a nürnbergi komédia betetőzte. Beigazolta a haladó szellemű világ vádjait, hogy az amerikai-német trüsztkapcsolatok újrafelvételének hasznáért adták vissza a közelmúltban a legnagyobb német vegytrüsztrőt, az I. G. Farbenindustriét volt hilerista tulajdonosainak és ugyanezért a célt mosták fehérre a Krup-Művek tömeggyilkosait is. Jellemző az amerikai bankárok tág lelkiismeretére, hogy profitjuk növelésére saját népük véreskezű tömeggyilkosaival lépnek cimboraságra. A dollár imperialisták minden lelkiismeretfurdalás nélkül mentették fel az amerikai katonák ezreit elpusztító mérgező gázok előállítását és hasonlóan nagylelkűségükbe burkolták az amerikai nép fiaira halált okádó ágyuk gyárosait.

De hiába hoztak felmentő a náci háborús bűnösök ügyében Nürnbergben az amerikai bankárok lakájlelkű bírái, mert a világ becsületlen dolgozó tömegeinek lelkiismerete nem veszi tudomásul ezt a felmentést. A békeszerető, haladászelemű nemzetek továbbra is vádlottaknak tekintik a felmentett tömeggyilkosokat és most már ezek nem egyedül ülnek a világ közvéleménye előtt a vádlottak padján, mert oda soroljuk melléjük amerikai cinkosokat is, akik szennyes üzleti céljaik érdekében az újabb tömegvérengzéseket szeretnék rászabadítani a világra.

Párisban megkezdődött a Demokratika Görögország megsegítéseért összeült nemzetközi értekezlet

PARIS. (Rador.) — Szombaton reggel összeült Párisban a demokratika Görögország megsegítéséről tanácskozó nemzetközi értekezlet. A francia külügyminisztérium megtagadta a beutazási en-

gedélyt a kelet-európai országok kiküldöttjeinek egy részétől. Ezzel kapcsolatban a „L'Humanité” így ír: „A Quai d'Orsay” levette az arcát. Már nem leplezi azt a szándékát, hogy szabotálja az értekezletet s akadályozza munkáját. Ennek ellenére, a francia kormány által emelt minden akadály ellenére, az értekezlet megkezdte munkáját.

BUKAREST. (Agerpres.) — A demokratika Görögország megsegítéséről tárgyaló nemzetközi értekezlethez intézett levelében a görög népet segítő nemzeti bizottság meleg üdvözlését küldte, sikert kívánva a munkához s ugyanakkor erélyesen tiltakozva az önkényes eljárás ellen, mellyel megakadályozták a román kiküldöttöknek Franciaországba való belépését. A levél kifejezi a román népek a görög nép hősi küzdelme iránti esodolatát és szolidaritását s a világ minden haladó erőt a görög nép segítségére szólítja.

Az Országos Szakszervezeti Tanács szintén táviratot intézett az értekezlethez, erélyesen tiltakozva a francia kormány ama intézkedése ellen, mellyel megtagadta a beutazási engedélyt a román kiküldöttöktől. A távirat kifejezi a román munkásságnak a hős görög nép harcaival vállalt szolidaritását.

Kicsérélték a román-bolgár szerződés ratifikációs okmányait

SZOFIA. — (Rador.) A bolgár külügyminisztériumban április 9-én kicsérélték a Bolgár Népköztársaság és a Román Népköztársaság között Bukarestben ez év január 16-án kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezmény ratifikációs okmányait.

A SZOVJETUNIO

sikrasszállt a volt csatlósállamoknak az Egyesült Nemzetek szervezetébe való felvételéért

LACE-SUCCESS. — Taraszenko ukrán megbízott, az UNO Biztonsági Tanácsától kérte: tűzzék újra napirendre Olaszország, Románia, Magyarország, Bulgária, Finnország, Albánia és a Monopól Népköztársaság felvételi kérelmét. Austin amerikai megbízott Olaszország és Transzjordánia felvételét ajánlotta.

Az AEP francia hírszolgálati irda jelentése szerint Gromiko szovjet megbízott kijelentette: nem hajlandó tárgyalni Olaszország felvételének kérdését, ha ugyanakkor nem ajánlják felvételre az Egyesült Nemzetek szervezetébe Romániát, Magyarországot, Bulgariát és Finnországot is. Ezeknek az államoknak az ügye — tette hozzá — ugyanolyan elbírálás alá esik, mint Olaszországé.

FORRADALOM Kolumbiában

Elpusztították a pánamerikai értekezlet irattárát

BOGOTA. (Rador.) — A „France Presse” jelentése szerint a Kolumbiában támadt fegyveres felkelés, mely miatt a pánamerikai értekezlet megszakadt, közvetlenül George Ellinger Cailannak, a kolumbiai liberális párt vezetőjének lelövése robbantott ki.

Másik híradás szerint a tömeg meglincselt a merénylőt, felborította a villamoskocsikat, megrohanta a kormányépületeket és a konzervatív párt székházait. Egy rádióhír szerint a liberálisok átvették az addig konzervatív kézben levő hatalmat és új kormányt alakítottak.

Kolumbia hadserege a forradalom mellé állt és Bogota főbb pontjai a liberálisok kezében vannak. Londoni rádióhír közli, hogy a felkelők elfoglalták a pánamerikai értekezlet helyiségeit is és az értekezlet irattárára — hír szerint elpusztult.

Az ország földműves népe szorgalmasan dolgozik!

— állapította meg a földművelésügyi miniszter Jól fejlődtek az őszi vetések

BUKAREST. — (Agerpres.) Savulescu Traian földművelésügyi miniszter elnökletével szombaton ülést tartott a miniszterközi központi vetési bizottság. Az értekezleten a belügy-, ipar- és kereskedelemügyi, a közlekedésügyi és a szövetkezetiügyi minisztériumok, a Nemzeti bank, az Országos Szaktanács és a Romániai Nők Egységes Szövetségének képviselői is résztvettek.

Savulescu miniszter részletes tájékoztatót adott országos viszonylatban a vetések állásáról. Utalt arra, hogy az őszi vetések az egész országban jól fejlődtek, a buza meggyökeresedett és a márciusi hideg időjárás nem ártott neki. Kellő számban traktorokat bocsájtottak a mezőgazdák rendelkezésére, a gazdaságokban az élelvtár általában 30 százalékkal emelkedett.

Zárószavaiban Savulescu miniszter elismeréssel állapította meg, hogy az ország egész földműves népe mindenütt szorgalmasan dolgozik. Felhívta az összes közigazgatási, politikai, műszaki és szakszervezeteket, hogy a maguk részéről is adjanak meg minden támogatást a dolgozó földművelőknek a tavaszi mezőgazdasági munkák maradéktalan és tökéletes elvégzéséhez.

PARHON ELNÖK

kihallgatáson fogadta a moszkvai román nagykövetet

BUKAREST. — (Agerpres.) Parhon I. Constanția professor, a Román Népköztársaság Ideiglenes Elnöki Tanácsának elnöke hétfőn kihallgatáson fogadta Vladescu-Racoasa Gheorghet Románia moszkvai nagykövétét.

Olvasd, a „Világosság”-t

Beszámolt a miniszter arról is, hogy a vármegyék vetőmagszükségletének fedezésére 2100 vasuti kocsis zab- és 1800 vasuti kocsis árpa-vetőmagot osztottak ki. A Szovjetunióból kello időben megérkezett 3000 vasuti kocsis buza-vetőmagot pedig a hiányszervenő vármegyék között osztották szét. Hangsúlyozta tájékoztatójában a földművelésügyi miniszter azt is, hogy a cukorrépa és a napraforgó termesztésének mennyiségi és minőségi feljavítására a jövőben nem lesz szükség arra, hogy Románia ilyen vetőmagokat vásároljon külföldről.

A hivatalos jelentések alapján közölte a miniszter, hogy április 3-ig az országban 600.012 hektárt vetettek be.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő: 19-11.

Feloldó szerkesztő: BALOGH EDGÁR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítókknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.925.

Egy jó pedagógus

Mesélte az alábbi kedves kis történetet. Mint tudjuk, az iskolagyermekeket komoly orvosi vizsgálatnak vetik alá időnként, melynek során röntgenfelvételt készítenek az őri fogokról. Az egyik kolozsvári elemi iskola tanulója is éppen egy ilyen vizsgálatra indult.

— Tanítónéni kérem — kérdezte — úgy-e ha engem átvizsgáltak, akkor minden megidőzött a tudomban? — Meg bizony. — Saj istenem — így a kisfiú —, és rémes. Mert akkor meglátja a doktor bácsi, hogy én cigarettázom. Biztos meglátja, hogy füstös a tudóm.

A ROMÁNIAI MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG kolozsvári szervezeteinek címe: Farkas-utca 7 szám. Telefon: 12-05.

AZ ARLUS Bolyai-egyetemi bölcsészeti karának tanármentőjének illésen Molter Károly egyetemi tanár április 12-én, hétfőn délután fél 6 órakor az Egyetem sétányi központi épületének kcs aulájában Tolsztoj Leórról fog előadni. Az előadást vita követi. Érdeklődőket szívesen látunk.

MEGHAMISÍTOTTA a tanulmányi jegyeket a diákok osztálykönyvében, a brassói leánygimnáziumban, Doina Alexandra pedagógusnő. A törvényszék 3 hónapi fogsázzra ítélte.

GYERGYÓVASLAB községben a mezőgazdasági munkálatokat szabotáló Miron Gavrilá községi jegyzőt letartóztatták. Tapolcsányi községi bírót pedig állásából elbocsátották. Leváltották a község iudiciumi bizottságának több tagját is.

MEGHÍVO. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület 1948 április 15-én 16 órakor tartja rendkívüli közgyűlését Kolozsváron, a Mátyás király szülőházában, a következő napirenddel: 1. Jelentés az egyesület helyzetéről és működéséről. 2. Mérleg- és eredmény-számla. 3. Az alapszabályok módosítása, ezzel kapcsolatban az egyesület nevének a megváltoztatása „Petőfi Közművelődési Egyesület”-re. 4. Az egyesülés kimondása a „Józsa Béla Athenaeum Népművelő Munkaközösséggel”. 5. Az új vezetőség megválasztása. 6. Költségelőirányzat az 1948. évre. A közgyűlésre a tagokat azzal hívjuk meg, hogy amennyiben a fenti napon nem gyűlnének össze határozatképes számban, úgy a közgyűlés 1948 április 23-án 16 órakor fenti helyen a megjelölték számára tekintet nélkül fog határozni. Elnökség.

SZOKJAL HOZZÁ, hogy a tagsági díjadat ne késsve és közvetlenül a MNSz kolozsvári szervezetének pénztárába, Farkas-utca 7 szám alá fizessd be! Késedelmes, vagy a házadnál való fizetés esetén 20 százalékos inkasszódíjat kell fizetned!

MEGHÍVO. A Józsa Béla Athenaeum Népművelő Munkaközösség 1948 április 15-én 17 órakor tartja rendkívüli közgyűlését Kolozsváron, a Mátyás király szülőházában, a következő napirenddel: 1. Jelentés az egyesület helyzetéről és működéséről. 2. Mérleg- és eredmény-számla. 3. Az egyesülés kimondása a Petőfi Közművelődési Egyesülettel. A közgyűlésre a tagokat azzal hívjuk meg, hogy amennyiben a fenti napon nem gyűlnének össze határozatképes számban, úgy a közgyűlés 1948 április 23-án 17 órakor fenti helyen a megjelölték számára tekintet nélkül fog határozni. Elnökség.

A BUDAPESTI NEMZETI MUSEUMBA ismeretlen tettesek betörtök és kirabolták az Esterházy-termet. Az Esterházy-hagyaték kincsei között, amelyeket az ismeretlen betörők magukkal vittek, igen sok arany- és ezüsttárgy volt, a XVII. és XVIII. századból származó művészeti értékek és arany érdemrendek. A rendőrség széles körben folytatja a nyomozást.

A SZOVJET PARASZTOK, akiket a kollektív gazdasági rendszer felszabaddított, tevékenyen vesznek részt a közéletben. A farsangkor a munkálkodó parasztokat elismerés illeti meg, hogy az 1947. évi icipari és gabonatermelés nagy mértékben emelkedett. A Szovjetunió kormánya a kollektív gazdaságokban dolgozó nők ezreit tüntette ki. Ezenkívül több mint 200 nő kapott Szatlin-rendet kiváló teljesítményéért, szervező munkájáért vagy értékes találmányáért.

A SZOVJET PARASZTOK, akiket a kollektív gazdasági rendszer felszabaddított, tevékenyen vesznek részt a közéletben. A farsangkor a munkálkodó parasztokat elismerés illeti meg, hogy az 1947. évi icipari és gabonatermelés nagy mértékben emelkedett. A Szovjetunió kormánya a kollektív gazdaságokban dolgozó nők ezreit tüntette ki. Ezenkívül több mint 200 nő kapott Szatlin-rendet kiváló teljesítményéért, szervező munkájáért vagy értékes találmányáért.

A SZOVJET PARASZTOK, akiket a kollektív gazdasági rendszer felszabaddított, tevékenyen vesznek részt a közéletben. A farsangkor a munkálkodó parasztokat elismerés illeti meg, hogy az 1947. évi icipari és gabonatermelés nagy mértékben emelkedett. A Szovjetunió kormánya a kollektív gazdaságokban dolgozó nők ezreit tüntette ki. Ezenkívül több mint 200 nő kapott Szatlin-rendet kiváló teljesítményéért, szervező munkájáért vagy értékes találmányáért.

Kinek engedélyezték a cégtörlést?

KOLOZSVAR. — Az Ipar- és kereskedelmiügyi minisztérium legújabbán további 61 kereskedő részére engedélyezte cégének megszűntetését és tevékenysége beszüntetését. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vezetősége felhívja az alább felsorolt kereskedőket, hogy a törvényes eljárások elvégzésére sürgősen jelentkezzenek a kamara céghivatalánál (I. emelet 8. számú szoba), ellenkező esetben nemcsak megadóztatják őket, hanem gazdasági szabotázsért az eljárást is megindítják ellenük.

Az érdekelt kereskedők a következők: Bence Anna, Kolozsvár. Simonca Victor, Borghólia. Salagean Irina, Bencsida. Hedesiu Ian, Szamosfalva. Vör Gyurka András, Mákó. Muresan Anna, Kolozsvár. Előkövits Bertá, Nagyiklód. Ferenczi György, Kolozsvár. Gábor Zsuzsa, Szamosfalva. Deft Rosenthal Irén, Kolozsvár. Ábrahám Ferenc, Nagykapus. Gurgutu Gheorghe, Kovács József, Kertész Dénes, Mihoc Pantelimon, Ersek Katalin, Kolozsvár. Vlasa Vasile, Monorfalva. Spitzer András, Bucsa. Neamtu Vasile, Földra. Comsa Ioan, Naszód. Hulpo Ilie, Kékes. Macavei Iustin, Budfalva. Demide Viktoria, Oradna. Erzi Arthur, Hidalmás. Trámararu Dumitru, Cucea. Iacob és Gaffone Gavrilá Szálva.

MEGHOSSZABBÍTOTTÁK a katonakönyveket a kolozsvári katonai területi parancsnokság munkatársai. Azokat, akik elmulasztják katonakönyvecskéjük látmozását, a katonai büntető törvénykönyv 570. és 571. szakasza szerint megbüntetik. Április 30-a után nem látmozoznak a katonai könyvecskéket.

Table with columns for names and numbers, likely a list of members or statistics for the Romanian Democratic Unity Party.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket szavankint 3 lej. Alláskeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelíges hirdetésnél 10 lej pótdíj fizetendő. Szóvesztés szavankint 6 lej. Szóvesztés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

- ADAS-VETEL: ANGORA-nyulak és egy tizenhatos ketrec eladó. Egy jókarban levő férfitárcspárt megvételre keresek. CÉPÉSZ-UTCA 19. PERZSASZONYEG 8 quadratos, prima külföldi eladó. Magda szalon, Egyetem-utca 1. EGY új Singer varrógép eladó. Crisan-utca 2, házmeisernél. 2108 KERESUNK női kabáthoz jó minőségű szőrmebélést. Ajánlatokat „Szőrmebélés” jelígre a kiadóhivatalba. SÜRGŐSEN, olcsón eladó modern dízfurniros kombinált szekrény. Bethlen-utca 8. Asztalosműhely. EGY modern kombinált szoba eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. KERESK megvételre egy jókarban levő főzőkemenct. Eger, Árpád-út 23. ELADÓ 5 darab autógumi, mely gyermekokos és hálószoza butor. Magyar-utca 52. RÁDIO Philips 4+1, két hullámhosszon, üzemeletes és egy kicsi ékszerész drot-valenci 4 hengerral, olcsón eladó. Horea-út 5. I. em. ajtó 12. GÁZSÓVEKET, idomdarabokat, gázszelvényi szerszámokat, radiótorokat veszünk. Cím a kiadóban. 2144

Modern sütődenkben vállalkunk mindennap saját hozott kenyér és különözö téz taneműk kütését. KATONA s ü t ő d e. Kossuth Lajos-u. 18-15.

Nemzeti Bank 187 ügynöksége kezd meg falvakban a mezőgazdasági kölcsönök folyósítását

Kölcsönt kapnak a falusi kézmű- és kisiparosok is

BUKAREST. (Agerpres.) — Az ország gazdasági helyreállításával és a pénzügyítés végrehajtásával megbízott miniszterközi bizottság határozata alapján a Nemzeti Bank felhatalmazást kapott, hogy ügynökségeket létesítsen az összes falvakban és a nem vármegyei székhelyű városokban. A Nemzeti Bank igazgatósága már megtette a szükséges intézkedéseket országos bankhálózatának megszervezésére.

Elhatározta, hogy a lakosság létszámának és hitel igényének megfelelően, a gazdasági és társadalmi viszonyok figyelembevételével állítja fel bankügynökségeit. A hitelnyújtás eddigi bonyolult alakításainak leegyszerűsítésére és megkönnyítésére bevezeti a mezőgazdasági váltók, illetve hitellevelek rendszerét. A mezőgazdasági váltók, illetve hitellevelek csak egyetlen esetben lesznek felhasználhatók, függetlenül a kölcsön időtartamától, bármilyen hosszú is legyen az.

A Nemzeti Bank kirendeltségei kölcsönt fognak folyósítani a falvakban dolgozó kézmű- és kisiparosoknak is és ezek a kirendeltségek egyben a falusi lakosság betétegyűjtő állomásai is lesznek.

A szervezési munkálatokat a mezőgazdasági hitelek folyósítására április 15-ig befejezik és a román husvétünnep után felállítják a Nemzeti Bank falusi kirendeltségeinek első csoportját, számszerint 187 bankügynökséget.

Leégett a marosvásárhelyi Hedvig műmalom

MAROSVÁSÁRHELY. (Tudósítónk telefonjelentése.) — Vasárnap délután fél 2 órakor nagy tűz támadt a Hedvig műmalom olajpréssüzemében. A kivonult tűzoltóság a mentési munkálatokat azonnal megkezdte és a környező házakból a lakosságot kilakoltatta. A tüzet csak több órai megfeszített munkával tudták elfojtani.

Az olajpréssüzemben a lángok martalékvá vált mintegy öt és fél vagon olajos mag és olajpogácsa, valamint 1000 liter olaj.

A tűz keletkezésének okát bíróvizsgálat vizsgálja.

Az újlépítési terv keretében

Megoldják a villanyvilágítási, közfürdői és gyümölcsfeldolgozó építések Szilágycsén

SZILÁGYCSEH. — (Kiküldött munkatársunktól.) Lassan porosz-káló ösvérfogaton érkezünk a Tóvishát fővárosába: Szilágycséhbe. A 4000 lakost meghaladó mezővároska szinte megközelíthetetlen. A vasúti közlekedésről jobb nem beszélni. Este fél 10-től hajnali órákig kell utazni, kétszeri átszállást elszenvedni, míg Zilahra juthatunk. Hasonlóan nehéz Kolozsvárra is az út. Szinte érthetetlen, hogy miért nem állít be a RATA egy társasgépkocsiját Zilah és Szilágycséh, vagy még inkább Kolozsvár és Szilágycséh között.

Magában Szilágycséhben mindezek ellenére, nem az almos vidéki helységek egyikét ismerjük meg. A macskakövekkel kirakott főtéren, az ártéki kút mellett vitatkozó embercsoportok állanak. Most jöttek ki az egyik négyülésről, mely az újlépítési tervet tárgyalta.

A jobbára gazdálkodókból álló csoport boldog örömmel és a jövőbe vetett hittel vitatja a hallottakat. Erősen hiszik, hogy a szilágycséhiek régi álma, a villanyvilágítás, népi demokráciánk alkotóereje következtében mielőbb megvalósul.

Három középiskola, igen sok közintézmény van a városban s ezeknek mind nagy hátrányt jelent a villanyvilágítás hiánya. Sok igen fontos közjót szolgáló intézmény, így többek között az állami közközház terve sem valósulhatott meg a villanyvilágítás hiányában.

Ha mindezek mellett számbavesszük, hogy Szilágycséh környékén mintegy 60 falu fekszik, melyeknek útja mind ide vezet, mintegy központba, és elgondoljuk, hogy milyen nehéz egy ilyen távolfekvő helységből a körülbelül 50 kilométerre fekvő Zilahra, esetleg Szilágycsémlyóra, vagy Nagybanyára szállítani a sokszor sürgős orvosi beavatkozást kívánó súlyos betegeket, akkor némi képet alkothatunk magunknak arról, hogy mit jelentene Szilágycséhnek a villany.

A szilágycséh városfejlesztési tervben közfürdő felállítására is szerepel. A vízben szegény vidéken rendkívül fontos lenne ennek mielőbbi megvalósítása, mert a közfürdő fejlesztésével szoros összefüggésben áll. Gyümölcsfeldolgozó telep létrehozásán is fáradoznak a helyi demokratikus szervezetek vezetők és ezzel a szilágycséh földművelés igen méltányos kívánságát szeretnék megvalósítani.

Szilágycséh környéke kiváló gyümölcstermő vidék és bizony éppen a közlekedési nehézségek miatt szinte megoldhatatlan a minőségi gyümölcs piacra juttatása. A gyümölcsfeldolgozó biztosítaná ennek a nemzetgazdasági szempontból is rendkívül értékes terméknek a fokozott termelési és értékesítési lehetőségét.

Ezek a tervek lelkesítik és ösztönzik alkotó munkára a szilágycséhieket, akik erősen bíznak, hogy önkéntes munkabrigádok megszervezésével és népi demokráciánk segítségével sorra meg is valósíthatók.

ARVÁN.

Gyilkolt a tányérakna

TORDA. — (Tudósítónk telefonjelentése.) Borzalmas szerencsétlenséget okozott a tordai határban, az úgynevezett vaskapui résznél egy — még a fasziha csapatok által visszahagyott — tányérakna. Moldovan Valér hatéves pásztorgyerek juhok legeltetett a rétén. A pásztorgyerek az egyik bokorban rábukkant az ott heverő tányéraknára és azzal játszani kezdett.

A játék közben a tányéraknát kövel ütögette, mire az felrobbant és a gyermeket, valamint néhány közelben legelő juhot darabokra tépett.

A borzalmas robbanásra a közelben dolgozó földművesek a helyszínre rohantak, azonban a darabokra tépett szerencsétlen gyermeket segíteni már nem tudták.

A szerencsétlenség körülményeit a hatóságok a vizsgálat megindult.

Minden előbb világozzatok!

Megérkeztek a görög gyermekek!

Tizenegyen vagyunk testvérek, falunkat felégették a fasiszták

— mondja Valja, a kis macedon leány, de hasonlókról beszélnek a többi gyermekek is

KOLOZSVÁR. — Kelet felé alig enyhült a mennybolt fekete-sége, amikor megérkeztek. Előbb a nagyobbak kászálódtak le a vonatról. Leemelték a kicsiket, pokrócokba csavart, pötömnyi jószágokat. Számszerint háromszáznegyvenet.

A Romániai Demokrata Nők Egységes Szövetségének küldött-sége várta őket az állomáson. Félő szeretettel, sok gondoskodással. Mosolygó piros zsemlyét és forró teát kaptak a gyermekek. A meleg ital átjárta testüket. Ok is mosolyogni kezdtek. Furcsa, félszeg mosolygással. Arcukon az idegen környezet okozta zavar kifejezése keveredett — a kíváncsiságával.

Ruhájuk gondosan tiszta, lábukon a jellegzetes barna, kötött harisnya. A nagyobb fiúk fején bászok-sapka. Szemükben hazájuk, a görög hegyek mélyzöld színe és az égbolt meg a tenger kélsége. Csakhamar működésbe léptek a tolmácsok. De csak működtek volna, mert a Kolozsvárra érkezett csoport tagjai nem tudnak görögül, macedon vidékről valók. Már pedig a Romániai Demokrata Nők Szövetsége görög tolmácsokról gondoskodott. Hiába. Görögül nem megy az értekezés. Azok a gyermekek is, akik görögül tudnak, furcsa tájzólást beszélnek.

Gépkocsik szállították az érkezők zömét új otthonukba, az egyetemi klinikák egyik pavilonjába. Száz gyermeket az egyik leányintézmény két szobájában helyeztek el.

Miután kipihenték az ut fáradalmait, összeülték őket. Huzodoztak, egymásba kapaszkodtak. Minden új számukra. Amikor orvosi vizsgálatra vitték a gyermekeket, már mindnek megjött a kedve. Zsivalyogó gyermekhadat szállították a gépkocsik a gyermekklinikára.

Délután öt óra. A „Maica Domnulii” leánynevelő intézet két hálóterme. Az ágyakon és az ágyak között szabadságharcos görögök gyermekei.

Az egyik sarokban 13—14 éves fiúk. Van közülük, ki már harcolt fegyverrel a kezében. Tárgyalnak valamit izgatott hangon, hadarva.

— Dobre... Jól van — szól egyikük hangosan és a Demokrata Nők Szövetségének megbízottjához lép.

Kipirult arccal mond valamit. A beszélgetés érdekes, közel, lábbal magyaráznak egymásnak. A fiú: ki kíváncsi, a nő megbizott azt, hogy nem érti. De a néző csak meggy. A kíváncsi: a fiúk együtt akarnak maradni.

A szoba közepén serdülő lányka. Könnyen megy vele a beszél-

getés. A macedon szavakat társítja az oroszsal. Valja a neve, négy kishugával jött el.

— Tizenegyen vagyunk testvérek — mondja.

Növéré, bátyjai, apja és anyja a monarcho-fasiszták ellen harcolnak, Markosz seregében. Ott honuk nincsen. A kis macedon falut felperzelték Szofusz bérnyilkosai. Valja szemében borzalom tükröződik.

— Mi fogunk győzni... — szól újra — szabadok leszünk!

Az egyik ágyon öt év körüli kislány támaszkodik könyökére. Szeme a távolban kutat. Mellette egy nagyobb gyermek panaszos dalt dudol. Nyakukban fehér szíron ezüst plakett. A plakett egyik oldalán szám. A kisebbikén — neve Elefteria —, 1753. A plakett túlsó oldalán férfi fej domborműve.

— Markosz! — szakad fel a szó a szőke kislányból.

Szeretettel, szinte dédelgetően mondja. Aztán megered nyelve. Bugyog szájából a szó, mint forrásból a víz. Nem értem beszédét. Egy-egy szó ismerősen csendül. Az értelmet azokból bogozom. Hazájáról beszél, szüleiéről és a háborúról. Elefteria, az öt éves kislány... Elefteria, ami annyit jelent, Szabadság.

Ott Görögországban, a Balkán hegyek között háború dúl. A görög nép, szabadságáért harcol.

Mindünk béke. Békés, építő munka.

S ez a háromszáznegyven gyermek békés otthonot talál nálunk. A mi gyermekeink. Gondoskournak kell addig róluk, amíg a görög nép, élén a legendáshíró Markossal kivívja magának szabadságát, függetlenségét. Az igaz békét — mindnyájunk békéjét.

(Ék.)

Csak szabályszerű bejelentő-lappal rendelkezőknek adható szállás Kolozsvárt

Szülőkre, testvérekre, barátokra is vonatkozik a rendelkezés

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári rendőrkövesztura a 670—1946. számú törvény és a belügyminisztériumnak 3278—1947. számú rendelethez alapján, amely a tulzufolt lakosságú városokban más illetőségűeknek letelepedésének kérését szabályozza — tekintettel Kolozsvár tulzufoltjára — közhírré teszi, hogy senkinek nincs joga szállást adni semmiféle indokolással, tehát arra való hivatalozással sem, hogy az illető

szülője, testvére, barátja, vagy háztartási alkalmazottja, csak abban az esetben, ha az illető a kolozsvári központi rendőrség bejelentőhivatala részéről kiállított végleges vagy ideiglenes bejelentő-lappal rendelkezik.

Azokat, akik e rendelkezés ellen vétnek, az 570—1946. számú törvény 5. szakaszának rendelkezése értelmében 3 hónaptól 2 évig terjedhető fogsággal és pénzbüntetéssel sújtják.

Ujra lejátszották a véres éjszaka minden részletét a Goethe-utcai gyilkosok

A gyermekgyilkosságra is fény derült

KOLOZSVÁR. — A Goethe-utcai bestialis gyilkosság ügyében folyó nyomozás során újabb szerencsés részletek derültek ki és így szükségessé vált, hogy új helyszíni szemlére szálljon ki a rendőri bizottság.

Szombat délután újra megvizsgálták az egyébként elhagyott kis utcát. Egy másuttán görögülk a véres emlektű ház elé a rendőrség gépkocsijai. Az új helyszíni szemlé Cápota István, a büntető osztály főnöke irányítja, Nagy Gáborral, a gyilkossági csoport vezetőjével.

Cirkuván, mosolygó arccal lép ki a rendőri autóból a megbírszolt kezű gyilkos. Közönyös egykedűséggel lép be a házba, ahol véres tetőt elhagyta.

Mir recessent is a koponyáján...

A belső szobában meg ott áll az ágy, amelyben négy évvel ezelőtt Szabó József agyonverte barátját. Most válvonogtatva felel a rendőrség kérdéseire.

— Gabi ott ül az ágy végén, mutatja — és én is, itt ültem mellette. Előttük egy asztal volt. A dorong, amivel agyonvertem, a fal mellé volt támasztva.

Hogyan tudtál olyan gyorsan odaugrani? — kérdi Nagy Gábor, a gyilkossági csoport vezetője —, hogy Gabi nem tudott védekezni.

— Egy pillanat alatt történt — mondja a gyilkos — mire Gabi hiáltan akart, már recessent is a koponyáján. Az első ütés után hátracsúszott, de még börtönt. Gyorsan még kellett ütögetni a fejére és akkor elnyúlt. Megnéztem és láttam, hogy halott.

Hogy volt tovább? — kérdi Cápota István, a büntető osztály főnöke. — Pontosan mutasd meg, hogy mit csinált azután.

A gyilkos minden felindulás nélkül magyarázza el, hogy utána Sorosán Ágnes lepedőre adott neki és abba csomagolta a holttestet, majd erősen összenyomta. Utána az éléskamrába tetette be. Ott hevert hajnalig, amikor a két nő — Sorosán Ágnes és Julia — segítségével az udvaron lévő kútba dobta.

Attól tartottunk — magyarázza a gyilkos Szabó József —, hogy felfedezik a holttestet és onnan elvitték a színt.

Még egy gyilkosság

Megmutatja a helyet, hogy hol tetették meg a halált, amíg ő estenként a kút mellett a víz. A harmadik napján a két nő a halott lábára kötött kötéssel elvonszolta a sírba és eltemették.

— Ágnes és Julia is tudott a gyilkosságról — mondja —, de hordták Alan dórn a színtől Gabihoz, hogy mindezt el legyen temetve.

Hozd átad el a megölt gyereket — kérdi birtelen a gyilkostól — egyik részletét, mert a nyomozás során kiacrúlt, hogy Sorosán Ágnes gyer-

VILÁGOSSÁG-SPORT

Ismét a kolozsvári csapatok a toto gyilkosok

Dermata-FC Ploesti 2:2 (0:2)

KOLOZSVAR. A városi sporttalonon mintegy 5000 néző előtt lejátszásra a két csapat mérkőzése, melyen az együttesek a következő összeállításban mérték össze erejüket:

Dermata: Lipóczi — Padureanu, Enghi — Kiss, Kalló, Antalffy — Pápcy, Frenzt, Hegedűs, Szász, Tóth.

FC Ploesti: Iván — Belzsnai, Neagu — Bauer, Pop, Malita — Badin, Antonescu, Salam, Huzum, Pálffy.

Dermata-támadásokkal kezdődik a mérkőzés. A ploesti védelem azonban jól áll a lábán. A börtényi csapat csatársora túlkombi-

nál és nem lő kapura. A 20. percben gólt ér el a vendégcsapat. Pálffy átadását Huzum mintegy 18 méterről góba vágja. A gól után továbbra is a vendégcsapat támad. A 26. percben újabb gólt ér az FC Ploesti. Salam megugrik és védhetetlen gólt lő. Csapkodó, színvonalatlan küzdelem alakul ki. Pontatlan átadásokkal vonja magára a figyelmet mindkét csapat. Egyetlen komoly akciót sem képes egyik együttes sem létrehozni.

A szünetben Albu című nagy fejmosást tart az öltözőben. Indokkal korholja a játékosokat. A ploestiek öltözőjében nagy a nyugalom. Az eredmény tartására biztatják a játékosokat.

A második féldőben — mint az elsőben — színvonalatlan, csapkodó játék közben a börtényi csapat a többet támadó. A Dermata csatársora a 22. percben szerzi meg első gólját. Frenzt büntetőrugását Tóth fejeli a hálóba. A 35. percben Frenzt szögletrugásából Tóth szerzi meg a kiegyenlítést.

A mérkőzés befejezte előtt egy perccel a játékvezető Tóthot verkedésért kiállítja.

Az alacsony színvonalú mérkőzést Ceureanu bukaresti játékvezető — kisebb hibáktól eltekintve — jól vezette.

A mezei futóverseny eredményei

(KOLOZSVAR). A tegnap megtartott mezei futóversenyen első lett Bajka Pál unitárius gimnázium 5 perc 56 másodperccel. 2. Bococ Augustin Cercul Teritorial Kolozsvár 6 perc. 3. Fodor István állami magyar tanítóképző 6 perc 2 mp. 4. Iacob Constantin román kereskedelmi iskola. 5. Rus János magyar gépipari. 6. Szász György állami magyar tanítóképző. 7. Székely Márton állami magyar tanítóképző. 8. Szabó Albert állami magyar tanítóképző. 9. Csiki György állami magyar tanítóképző. 10. Voda Mircea V. Iad-ostály. 11. Drohobeczky Antal magyar gépipari. 12. Sutau Vasile román tanítóképző. 13. Lörinczi magyar gépipari középiskola. 14. Ganceanu román tanítóképző. 15. Szász István magyar tanítóképző. 16. Albu Petre II. számú elméleti gimnázium.

Csapatversenyben: 1. Állami Román Tanítóképző 21 résztvevővel. 2. Állami Magyar Tanítóképző 19

résztvevővel. 3. Állami Román Kereskedelmi Középiskola 15 résztvevővel.

A küzdelmeken 11 fiúiskola 177 versenyzővel vett részt.

A női versenyben: 1. Menyhárti Éva református leánygimnázium 3 perc 42 mp. 2. Gröszli Mercedes állami magyar leánygimnázium 3 perc 45 mp. 3. Kiss Erzsébet állami magyar tanítóképző 3 perc 48 mp. 4. Szikszai Margit állami magyar tanítóképző. 5. Chioreza Ana I. számú leánygimnázium. 6. Motoe Mária I. számú állami leánygimnázium. 7. Teru Ortenzia román leánykereskedelmi. 8. Laca-rovici Rebeca I. számú leánygimnázium. 9. Sarkadi Julia állami magyar leánygimnázium. 10. Sebestyén Elza állami magyar leánygimnázium. 11. Vass Mária állami magyar tanítóképző. 12. Szatmári Anna állami magyar tanítóképző.

A női versenyben 11 iskola 123 versenyzője vett részt.

Universitatea-UDR 1:1 (1:0)

Fianu Stefan bukaresti játékvezető szipjélre az együttesek a következő összeállításban kezdik meg a játékot:

Universitatea: Cristea — Vigu II., Madrea I. — Cornea, Luca dr., Capota — Joja, Madrea III., Tarau dr., Roman, Coracu.

Gyors egyetemi támadás után már a 3. percben vezetéshez jut az Universitatea. Tarau átadását Roman értékesíti.

A gól után továbbra is az Universitatea a többet támadó, csatárai azonban egy idényre való gólhelyzetet hagynak kiaknázatlanul. Coracu egymaga legalább 4-5 gólt nyugodtan lehetett volna.

A második féldőben az UDR nagy lelkesedéssel játszik. Többet támad, mint az Universitatea. A 29. percben Cociuban mintegy

20 méteres mester-szabadrugával egyenlít a vendégcsapat.

A mérkőzés hátralévő részében inkább az UDR támad többet. Mindkét csatársornak számos helyzete van, azonban kölcsönösen kihagynak.

A gyenge, színvonalatlan mérkőzést Fianu (Bukarest), jól vezette.

Hintz Gábor BEAC

a törvívó emlékvverseny győztese

(KOLOZSVAR). A Bolyai Tudományegyetem vívótermében nagy érdeklődés mellett került lebonyolításra a dr. Biró György törvívó emlékvverseny második fordulójára, melyet nagy küzdelem után megérdemelten Hintz Gábor (BEAC) nyert meg 7 győzelemmel. 2. Guráth Béla (BEAC) 5 győzelem. 3. Benke Sándor dr. 5 győzelem. 4. Vajna Zoltán (BEAC) 4 győzelem. 5. Uray (BEAC) 4 győzelem. 6. Di-enes (BEAC) 1 győzelem. 7. Kovács István (BEAC) 1 győzelem. 8. Orbán (BEAC) 1 győzelem.

A küzdelmekre 3 Universitatea, 7 Dermata és 17 BEAC versenyző nevezett be.

Hintz Gábor kitűnő erőnlétben

egymásután győzte le ellenfeleit. Mai formájában az ország első törvívója. Guráth Béla, az első forduló nyertese, fáradtan és kedvtelenül vívott, ennek ellenére az előkelő második helyen végzett. Benke Sándor dr. a verseny legnagyobb meglepetését szolgáltatta. Edzés nélkül kiállva, csak tüss arannyal végzett a harmadik helyen. Benke Sándor nem egy izhen bezonyított kiváló képességeit és ha most a népszerű „Sankó” felkészülten állt volna ki a küzdelmekre, bizonyára jobban megállta volna helyét. Vajna és Uray a jövő ígéretei. Dienes elfogultan, Kovács István pedig kevés szerencsével vívott. Orbán fejlődőképessé versenyző.

Unirea Tricolor-CFR Vasas 1:0 (1:0)

BUKAREST. — Mintegy 10.000 néző volt kíváncsi a két csapat összecsapására, mely mindvégig látványos küzdelmet és nagy harcot eredményezett. A mérkőzést a kolozsvári vasutas csapat 1:0 arányban elvesztette, de kis szerencsével a mérkőzés mindkét bajnoki pontját is megszerezhetné volna.

Az első féldő 32. percében esik a mérkőzés egyetlen gólja, amikor Apostol beadását Petculescu továbbítja a hálóba. A kolozsvári

csapat számos rohamot vezet ellenfele kapujára, de a bukaresti védelem jól működik.

A második féldőben Ferenczi és Kovács IV., majd Nagy István lövéseit védi Stanescu válogatott formában. Az utolsó percekben a vasutas csapatnak alkalma volna kiegyenlíteni, azonban Nagy István 5 méterről hibázik.

A kolozsvári csapatból Szaniszló, Bálint, Kovács IV. és Ferenczi, míg az Unirea Tricolor együtteséből Stanescu, Csihota és Petcu-

lescu tűntek ki jó játékkal. A mérkőzést Cristea Marin játékvezető hibákkal tarkítva vezette.

Toto-eredmények

1. Dermata-FC Ploesti 2:2 (x).
2. U-UDR 1:1 (x).
3. CFR Tem.—Juventus 5:2 (1).
4. Hadsereg—Medgyes 3:0 (1).
5. U. Tricolor—CFR Kol. 1:0 (1).
6. Szabadság—Juil 3:0 (1).
7. Kispeszt—Ujpest 2:1 (1).
8. Hajdúk—Dinamo 0:2 (2).
9. Bratislava—Bohemians elmaradt.
10. Phoenix—Sanitas 2:1 (1).
11. Mineral—Electrica 2:1 (1).
12. Metalosport—AMTE 1:0 (1).
- A. Concordia—Metalchimic 0:0 (x).
- B. CFR Caracal—CFR Buzau 3:1 (1).
- C. CFR Tg.—Textila 1:1 (x).
- D. Tractor—Politechnica 1:1 (x).

Az NB I. állása:

1. CFR (T.)	25	19	3	3	75:30	41
2. ITA	25	17	6	2	108:25	40
3. CFR (Buc.)	25	18	2	5	78:29	38
4. „U”	25	13	5	7	52:40	31
5. Juventus	26	11	7	8	64:40	29
6. Szabadság	25	10	8	7	48:37	28
7. Juil	26	8	7	11	39:59	23
8. RATA	25	9	4	6	44:54	22
9. CFR (Kol.)	26	6	10	10	36:47	22
10. MMSC	26	9	3	14	42:66	21
11. Ciocanul	25	9	3	13	33:43	21
12. Dermata	26	6	9	11	35:41	21
13. Hadsereg	26	8	4	14	38:57	20
14. Ploesti	25	8	4	13	40:75	20
15. U. Tricolor	26	6	4	16	40:78	16
16. UDR	26	6	3	17	39:84	15

Toto-mérkőzések

1. Szabadság—Dermata.
2. Juil—Unirea Tricolor.
3. CFR Kolozsvár—Hadsereg.
4. Medgyes—Ciocanul.
5. CFR Bukarest—CFR Temesvár.
6. Juventus—Universitatea.
7. RATA—FC Ploesti.
8. Ausztria—Svájc.
9. Dinamo—Partizán (Belgrád).
10. Soimil—Grivița CFR.
11. Solvay—Phoenix.
12. FC Calarasi—Tesatoria.
- A. Textila (Szentgyörgy)—CFR Tg.
- B. CFR Buzau—Desrobirea.
- C. CFR Sztanar—Sodronyipar.
- D. Gloria—Politechnica.

SPORTHIRADÓ

AZ NB II. NEGYEDIK csoportjának eredményei: Nagybányán: Phoenix—Sanitas 2:1 (1:0). A mérkőzés a 85. percben verekedés miatt félbeszakadt. Aranygyéresen: Sodronyipar—CFR Torda 2:1 (2:1). Marosvásárhelyen: Solvay—CFR 2:2 (1:1). Szatmáron: Törkvés—Minaur 3:0 (1:0).

A MAGYAR NB I. vasárnapi fordulójának eredményei: Kispeszt—Ujpest 2:1, SalBTC—Csepel 2:0, Ferencváros—DVSC 2:1, Vasas—MATEOSz 3:1, Haladás—SzAC

Ökölv

CFR Kolozsvár—CFR Turnu-Severin 25—21

KOLOZSVAR. A Kereskedelmi Felsőiskola zsúfolásig megtelt tornatermében rendezték meg vasárnap délelőtt a vasutas ökölvívó bajnokságok küzdelmei során a CFR Kolozsvár—CFR Turnu-Severin ökölvívó mérkőzést, mely a kolozsvári csapat 25-21 arányú megérdemelt győzelmével végződött.

Légsúlyban Ambrus III. az első mo-
netben kiütéssel győz Etache ellen. Bantamsúlyban az Ambrus I.—Constantin mérkőzés döntetlenül végződött. Pehelysúlyban a turnu-severini Tomescu pontozással győz Dávid ellen. Könnyűsúlyban Ambrus II. Kolozsvár kiütéssel győz az első menetben Seula ellen. Váltósúlyban Boga Kolozsvár győz, mert

ellenfele, Onu a második menetben feladta a küzdelmet. Középsúlyban a turnu-severini Dragici győz. Párri a második menetben a küzdelmet feladta. Középsúlyban a kolozsvári Andras, nehézsúlyban a turnu-severini Ondras győz ellenfél nélkül.

Az egyes mérkőzéseket Jean Abranovic (Bukarest), Ferber Zoltán és Dorin Emil jól vezették le.

A kolozsvári CFR ezzel a győzelmével továbbra is vezet a vasutas bajnokságok küzdelmeiben.

Nagyváradon a CFR 14:3 arányban győzött a temesvári vasutas ökölvívó csapat ellen.

A kerületi labdarugóbajnokság eredményei

KOLOZSVAR. A kerületi labdarugó bajnokság vasárnapi fordulójának eredményei: CFR II.—Universitatea II. 8:2 (2:0). Vezette Delbás, Gállóvok: Gorgan 2, Kovács V. 2, Csete 2, Kontroll 6, Fecan II. A második féldőben Nagy CFR és Coza Universitatea játékosok összekevertek. Mindkét játékos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani, mert a pályán nem lehet orvosi segítség.

gözlök: Hyás 2 és Gáspár góljaival. Nehézsúlyban—Mineral 1:0 (1:0). Vezette Ince, a katonacsapat Turca góljával megérdemelten győzött. Vasas—Hagybátor 1:1 (1:0) Vezette Orosz, Szép játék után a mérkőzés döntetlenül végződött. Gállóvok: Bojthos, illetve Bakos. Textila—Irisz 2:1 (0:0). Vezette Gál. A porcelánvári csapat előzőleg lemondta a mérkőzést, és több Textila játékosát megverésére, barátságos mérkőzésre juttatták. Gállóvok: Dobay 6, Horbert, illetve Telea.

CFR Bukarest—Ciocanul 1:0 (1:0)

BUKAREST. — Szombaton került lejátszásra a fenti bajnoki mérkőzés, melyet nagy küzdelem után a vasutascsapat 1:0 (1:0) arányban nyert meg. A mérkőzés

egyetlen gólját az első féldő 35. percében Comsa szerezte. A 39. percben a CFR 11-eshez jutott, amit Justin a kapufának lőtt.

ITA-RATA 8:2 (6:1)

ARAD. — Az otthonában játszó ITA kitűnő formában 8:2 (6:1) arányban győzött a marosvásárhelyi RATA ellen.

Az első percben Mercea, a 3. percben Bonyhádi, a 4. percben Dumitrescu III., a 10-ben Ince II.,

a 35. percben Bonyhádi 11-esből, a 43. percben pedig Dumitrescu III. a gólszerzők.

A második féldő 13. percében 11-esből Sinkó szerez gólt. A 17. és 32. percben Bonyhádi 15 újabb gólokat.

Hadsereg—Medgyes 3:0 (2:0)

BUKAREST. — A katonacsapat megérdemelten 3:0 (2:0) arányban győzte le Florian Marinescu három góljával a medgyési együttest. A Hadsereg csapata gyors és

látványos játékot mutatott, kapu előtt pedig határozottabb volt ellenfelénél. A mérkőzést Freund Apaca jól vezette.

CFR Temesvár—Juventus 5:2 (4:1)

TEMESVAR. — A Juventus nem vács révén jutnak vezetéshez a tudta megakadályozni a kintinő csapatot. A vasutascsapat megérdemelten győzte le 5:2 (4:1) arányban a Juventus csapatát.

Az első féldő 2. percében Kovács révén jutnak vezetéshez a hazalak, amit a 10. percben Iordache révén egyenlített ki a Juventus. A 35. percben Badeantu, a 40. percben Reiter a gólszerző, majd a 42. percben Mardarescu révén ezert gólt a fővárosi csapat.

Szabadság—Juil 3:0 (3:0)

NAGYVÁRAD. — A Szabadság első féldő 10. percével behízelítette a győzelmét. A 3. percben Turkus a gólszerző, majd a 23. percben Váczl 16 gólt. A 29. percben Váczl átadását Spielmann továbbítja a

hálóba. A mérkőzés hátralévő részében a nagyváradi csapat tovább folytatja támadó szellemét, két kapufát is lőnek, de az eredmény nem változik.